

про інтеграцію та освіту

З ДУМКОЮ

Легалізація перебування в Польщі

PROJEKT „RESTART” JEST WSPÓLFINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW PROGRAMU KRAJOWEGO FUNDUSZU AZYLU,
MIGRACJI I INTEGRACJI ORAZ BUDŻETU PAŃSTWA
BEZPIECZNA PRZYSTAN

Wrocław miasto spotkań

Вступ

Завдяки підручнику ви дізнаєтесь про види підстав для перебування в Польщі, а саме про візу, безвізовий режим, дозвіл на тимчасове та постійне проживання та дозвіл на перебування довгострокового резидента ЄС, способи та умови їх отримання.

Ми щиро сподіваємося, що зібрана в ньому чинна юридичні інформація, буде корисною як для мігрантів, так і для людей, які співпрацюють з ними.

Підручник був виданий в рамках проекту reSTART

Адресати проекту:

іноземці з третіх країн (за межами ЄС), які легально проживають у Польщі, та представники приймаючого суспільства (включаючи вчителів, працівників державних установ, неурядових організацій, роботодавців)

restart@fundacjaukraina.eu

**Підтримуємо
мігрантів
по всій
Нижній Сілезії**

Projekt "reSTART" jest współfinansowany z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz budżetu państwa

Легалізація місця проживання є основним питанням переїзду до іншої країни на постійне проживання або навіть на короткострокову роботу. Не всі знають, які адміністративні процеси діють у Польщі та чи всі мають можливість легалізуватись. У цій частині цієї брошури ми хочемо представити всі можливості легалізації перебування іноземця в Польщі та способи їх використання.

1. Перебування в рамках безвізового руху

Період перебування на території країн Шенгенської зони в рамках безвізового руху **не може перевищувати 90 днів протягом кожного 180-денного періоду** (враховується загальний термін перебування на території всіх держав Шенгенської зони, включаючи Польщу).

До країн Шенгенської зони належать:

Австрія, Бельгія, Данія, Фінляндія, Франція, Греція, Іспанія, Люксембург, Нідерланди, Німеччина, Португалія, Швеція, Італія, Естонія, Литва, Латвія, Мальта, Польща, Чехія, Словаччина, Словенія, Угорщина, а також Швейцарія, Ліхтенштейн, Норвегія та Ісландія.

Однак запровадження безвізу не означає, що прикордонний контроль більше не здійснюється. Окрім іншого, здійснюється перевірка, на відповідність іноземця умовам в'їзду та перебування на території країни.

2. Перебування на підставі візи

Громадяни країн, що не входять до країн ЄС, які не мають права на в'їзд в рамках безвізового руху, а також не мають іншого документа, що дозволяє їх в'їзд, повинні мати візу. Віза засвідчує згоду влади країни на в'їзд та перебування конкретної особи на її території.

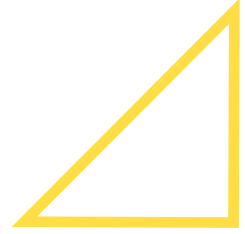
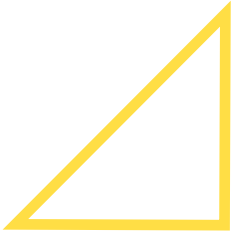
Увага: іноземцеві, який має дійсну візу, Прикордонна служба може відмовити у в'їзді на територію Польщі. Візу також може бути анульовано або визнано недійсною на кордоні.

Види віз

Іноземець може отримати шенгенську або національну візу.

Шенгенська віза, позначена символом „С” - видається іноземцям, які мають намір перебувати в Польщі або країнах Шенгенської зони (під час одного або декількох в'їздів) до 90 днів протягом 180 днів. Цей період відраховується з дати першого в'їзду.

Ця віза також видається тим іноземцям, які планують подорожувати в межах Шенгенської зони з метою транзиту (поїздом, автомобілем).

Національна віза, позначена символом „D” - надає право на в'їзд та безперервне перебування в Польщі або на кілька послідовних перебувань, тривалість яких загалом перевищує 3 місяці. Строк дії національної візи не може перевищувати 1 року.

Термін перебування на підставі візи визначається відповідно до мети перебування, зазначеної іноземцем.

Ціль видачі візи

Ціль видачі візи позначена на візовій наклейці одним із таких номерів:

- 1) туристична;
- 2) відвідування родини або друзів;
- 3) участь у спортивних заходах;
- 4) ведення бізнесу;
- 5) виконання робіт протягом періоду, що не перевищує 6 місяців протягом наступних 12 місяців, на підставі декларації про доручення іноземцю виконання робіт, внесеної до реєстру;
- 5а) виконання сезонних робіт протягом періоду, що не перевищує 9 місяців у календарному році;
- 6) виконання робіт, відмінних від зазначених у пунктах 5 та 5а (на підставі дозволу на роботу);
- 7) проведення культурних заходів або участь у конференціях;
- 8) виконання службових завдань представниками органу влади іноземної держави або міжнародної організації;

- 9) закінчення навчання першого рівня, навчання другого рівня або єдиного магістерського навчання, або навчання на доктораті;
- 10) закінчення навчання першого рівня, навчання другого рівня або єдиного магістерського навчання, або навчання на доктораті;
- 11) освіта або навчання у формі, відмінній від тієї, що зазначена в пунктах 9 або 10 (наприклад, з метою навчання у поліцеальній школі);
- 12) викладання;
- 13) проведення науково-дослідних та вишукувальних робіт;
- 13a) проходження практики;
- 13b) участь у програмі Європейської волонтерської служби;
- 14) транзит;
- 15) повітряний транзит;
- 16) лікування;
- 17) приєднання громадянина іншої держави-члена Європейського Союзу, держави-члена Європейської асоціації вільної торгівлі (ЄАВТ) - сторони угоди про Європейський економічний простір або Швейцарської Конфедерації або перебування з ним;
- 18) участь в культурно-освітній програмі обміну, програмі гуманітарної допомоги чи літній робочій програмі;
- 18a) прибуття на територію Польщі як член найближчої родини репатріанта;
- 19a) прибуття на територію Польщі як член найближчої сім'ї особи, яка проживає в Польщі на підставі дозволу на постійне проживання, отриманого на підставі Карти поляка;
- 20) реалізація прав, що впливають з володіння Картою поляка;
- 21) репатріація;
- 22) використання тимчасового захисту;

- 23) прибуття з гуманітарних причин, через державні інтереси або міжнародні зобов'язання;
- 24) Ідля реалізації дозволу на тимчасове проживання з метою возз'єднання сім'ї;
- 24а) для реалізації дозволу на тимчасове проживання з метою виконання роботи за внутрішньокорпоративним делегуванням;
- 25) інші, крім зазначених у пунктах 1-24а.

Увага: у деяких із вищезазначених випадків візи можуть видаватися як лише візи національні, так і лише як шенгенські. У випадку транзиту (пункти 14 та 15) віза може бути видана лише як шенгенська віза. Віза може бути видана лише як національна, зокрема, у разі реалізації прав, що впливають із володіння Картою поляка.

Іноземець зобов'язаний виїхати з Польщі до закінчення періоду перебування, на який поширюється віза та до закінчення терміну дії візи, якщо у нього немає іншого дійсного документа, що дає право на перебування на цій території.

3. Подання документів на дозвіл на проживання

Якщо термін подання заяви про надання дозволу на проживання іноземців дотриманий і заява не має формальних дефектів або формальні дефекти були вчасно виправлені - воєвода ставить штамп у проїзному документі іноземця, що підтверджує подання заяви про надання дозволу на проживання.

Увага: перебування іноземця на території Польщі вважається легальним з дати подання заяви до дати, коли рішення про надання дозволу на проживання стає остаточним.

Наявність штампа в проїзному документі не дає права іноземцю подорожувати територією інших країн Шенгенської зони, проте іноземець може в'їхати до країни свого походження, але для повернення на територію Польщі він повинен отримати візу, якщо походить з країни, на яку поширюються вимоги щодо отримання візи.

4. Дозвіл на тимчасове проживання (картка тимчасового проживання)

Дозвіл на тимчасове проживання, як правило, надається на термін **від 3 місяців до 3 років**.

Іноземець подає заяву особисто не пізніше останнього дня свого легального перебування на території Польщі до воєводи, уповноваженого за місцем перебування іноземця.

Увага: якщо мова йде про неповнолітнього іноземця, заява про надання дозволу на тимчасове проживання подається батьками або опікунами, призначеними судом, або одним із батьків або одним із опікунів, призначених судом.

Важливо: під час подання заяви про надання дозволу на тимчасове проживання іноземцеві, який є неповнолітнім та якому до дати подання заяви виповнилося 6 років, необхідна його присутність.

Оплата:

- **340 злотих** - стандартний державний збір залежить від мети перебування іноземця в Польщі (**440 злотих** за підставою „робота“).
- **50 злотих** - оплата за видачу карти.
- **25 злотих** - неповнолітній іноземець, який до дати подання заяви про надання дозволу на тимчасове проживання не досяг 16-річного віку, має право на знижку у зборі за видачу картки.

Необхідні документи:

- заява на отримання дозволу на тимчасове проживання, заповнена відповідно до інструкцій;
- чотири актуальні фотографії 3,5 x 4,5 cm;
- ксерокопія дійсного проїзного документа (пред'явлення оригіналу для ознайомлення);
- документи, що підтверджують обставини, зазначені у заяві.

Важливо: відсутність будь-якого з перерахованих вище документів призведе до виклику іноземця до їх доповнення протягом не менш ніж 7 днів з моменту отримання виклику, під загрозою залишення заяви без розгляду.

Документи, складені іноземною мовою, що слугують доказами в процесі розгляду справи, повинні подаватися разом з їх перекладом на польську мову, що засвідчений присяжним перекладачем.

Увага: якщо є необхідність уточнити або пояснити докази у справі під час провадження, уповноважена особа може запросити надати додаткові документи або дати свідчення, що підтверджують обставини, зазначені у заяві.

Строк розгляду справи

Якщо заявник хоче, щоб справа була розглянута **негайно**, він повинен представити та долучити до заяви необхідні докази. Докази додаються до заяви. Якщо орган має зібрати докази в справі, в такому випадку рішення має бути винесено в **1 місяць**. Якщо справа дуже складна, орган має **2 місяці** для винесення рішення.

Іноземцю, який отримав дозвіл на тимчасове проживання на території Польщі, видається **карта перебування (пластикові карта побиту)**. Протягом терміну його дії картка перебування підтверджує особу іноземця під час його перебування на території Польщі та дає йому право разом з проїзним документом здійснювати багаторазові перетини кордону без необхідності отримання візи.

Дозвіл на тимчасове проживання закінчується в день отримання іноземцем іншого дозволу на тимчасове проживання, дозволу на постійне проживання, дозволу на проживання довготермінового резидента ЄС або польського громадянства.

5. Дозвіл на постійне проживання (карта постійного проживання)

Дозвіл на постійне проживання (карта сталого побиту) надається на невизначений термін.

Дозвіл на постійне проживання надається іноземцю на невизначений термін за його заявою, якщо іноземець:

1) **є дитиною іноземця, якому було надано дозвіл на постійне проживання** або дозвіл на проживання довготермінового резидента ЄС та залишається під його батьківською опікою:

- народжена після надання іноземцю дозволу на постійне проживання або дозволу на проживання довготермінового резидента ЄС, або
- народжена протягом періоду дії дозволу на тимчасове проживання, наданого цьому іноземцю, або протягом періоду перебування цього іноземця на території Польщі на підставі дозволу на проживання з гуманітарних причин або дозволу на терпиме перебування або у зв'язку з наданням йому статусу біженця або наданням додаткового захисту, або

2) **є дитиною громадянина Польщі** та залишається під його батьківською опікою, або

3) **є особою польського походження** і має намір оселитися на території Польщі назавжди, або

4) **перебуває з громадянином (-нкою) Польщі у шлюбі**, що визнаний законодавством Польщі, протягом принаймні 3 років до дати подання заяви на отримання дозволу на постійне проживання, і безпосередньо перед поданням цієї заяви іноземець постійно перебував на території Польщі на термін не менше 2 років на підставі дозволу на тимчасове проживання, наданого у зв'язку з одруженням із цим громадянином (-нкою) Польщі або у зв'язку з отриманням статусу біженця, додаткового захисту чи згоди на перебування з гуманітарних причин, або

5) **є жертвою торгівлі людьми у значенні ст. 115 § 22 Кримінального кодексу:**

- перебував на території Польщі безпосередньо перед поданням заяви на отримання дозволу на постійне проживання принаймні на 1 рік на підставі дозволу на тимчасове проживання для жертв торгівлі людьми,
- співпрацював із правоохоронними органами у кримінальному провадженні у разі вчинення правопорушення, зазначеного у ст. 189а § 1 Кримінального кодексу,
- має обґрунтовані побоювання щодо повернення до країни походження, або

6) **безпосередньо перед поданням заяви про надання йому дозволу на постійне проживання, іноземець постійно перебуває на території Республіки Польща** не менше, ніж:

- 5 років у зв'язку з наданням йому статусу біженця, додаткового захисту або на підставі дозволу на проживання з гуманітарних причин або
- 10 років на підставі дозволу на терпиме перебування, наданого відповідно до ст. 351 пункту 1 або 3, або
- 4 роки на підставі дозволу на тимчасове проживання та роботу, наданого внаслідок цілей, зазначених у ст. 114 абзац. 1а, має

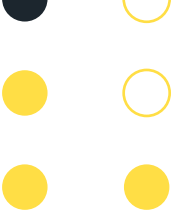
джерело стабільного та регулярного доходу, достатнього для покриття витрат на утримання себе та членів сім'ї, що знаходяться на його утриманні, або

7) йому **надано притулок** на території Польщі, або

8) **має дійсну Карту поляка** і має намір назавжди оселитися на території Республіки Польща, або

9) **є громадянином Сполученого Королівства або членом його сім'ї** у значенні ст. 2 пункту 4 Закону від 14 липня 2006 року про в'їзд на територію Республіки Польща, проживання та виїзд з цієї території громадян держав-членів Європейського Союзу та членів їх сімей, які перебувають на території Республіки Польща, разом із громадянином, який у день, що передував дню набрання чинності Законом від 15 березня 2019 року про регулювання певних питань у зв'язку з виходом Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії з Європейського Союзу та Європейського Співтовариства з атомної енергії без укладення угоди, зазначеної у ст. 50 абзацу 2 Договору про Європейський Союз, мав право проживання на території Польщі та відповідає таким умовам:

- перебуває на території Польщі легально та безперервно протягом принаймні 5 років безпосередньо перед поданням заяви,
- має стабільне та регулярне джерело доходу, достатнє для покриття витрат на утримання себе та членів сім'ї, які залишаються на його утриманні,
- має медичне страхування за змістом Закону від 27 серпня 2004 р. про послуги охорони здоров'я, що фінансуються з державних фондів, або підтвердження того, що страхувальник покриває витрати на лікування на території Республіки Польща.

Іноземець подає заяву особисто **не пізніше останнього дня свого легального перебування** на території Польщі до воєводи, уповноваженого за місцем перебування іноземця.

Увага: якщо мова йде про неповнолітнього іноземця, заява про надання дозволу на постійне проживання подається батьками або опікунами, призначеними судом, або одним із батьків або одним із опікунів, призначених судом. Під час подання заяви про надання дозволу на постійне проживання іноземцеві, який є неповнолітнім та якому до дати подання заяви виповнилося 6 років, необхідна його присутність.

Оплата:

- **640 злотих** - державний збір,
- **50 злотих** - оплата за видачу карти,
- **25 злотих** - неповнолітній іноземець, який до дати подання заяви про надання дозволу на постійне проживання не досяг 16-річного віку, має право на знижку у зборі за видачу картки.

Необхідні документи:

- заява на отримання дозволу на постійне проживання, заповнена відповідно до інструкцій;
- чотири актуальні фотографії 3,5 x 4,5см;
- ксерокопія дійсного проїзного документа (пред'явлення оригіналу для ознайомлення);
- документи, що підтверджують обставини, зазначені у заяві.

Увага: відсутність будь-якого з перерахованих вище документів призведе до виклику іноземця для їх доповнення протягом не менш ніж 7 днів з моменту отримання виклику, під загрозою залишення заяви без розгляду.

Документи, складені іноземною мовою, що слугують доказами в процесі розгляду справи, повинні подаватися разом з їх перекладом на польську мову, що засвідчений присяжним перекладачем.

Важливо: якщо є необхідність уточнити або пояснити докази у справі під час провадження, уповноважена особа може запросити надати додаткові документи або дати свідчення, що підтверджують обставини, зазначені у заяві.

Процедура надання дозволу на постійне проживання іноземцю повинна бути завершена не пізніше ніж протягом 3 місяців з дати її ініціювання.

Іноземцю, який **отримав дозвіл на постійне проживання в Польщі**, видається **карта перебування (карта сталого побиту)**. Перша карта проживання видається воєводою, який надав іноземцю дозвіл на постійне проживання на термін 10 років з дати її видачі. До закінчення терміну дії необхідно отримати іншу карту проживання.

Право на виконання роботи

Іноземець, який має дозвіл на постійне проживання (карту сталого побиту), має право працювати на території Польщі без необхідності отримання дозволу на роботу. У карті перебування, виданої у зв'язку з наданням іноземцю дозволу на постійне проживання, включена анотація „доступ до ринку праці“.

6. Дозвіл на проживання довготермінового резидента ЄС (картка резидента ЄС)

Іноземець, який легально і безперервно проживає на території Польщі не менше 5 років безпосередньо перед поданням заяви про надання цього дозволу та спільно відповідає наступним умовам:

- має джерело стабільного та регулярного доходу, достатнього для покриття витрат на проживання себе та членів сім'ї, які залишаються на його утриманні;
- має медичне страхування за змістом Закону від 27 серпня 2004 року про послуги охорони здоров'я, що фінансуються з державних фондів, або підтвердження того, що страхувальник покриває витрати на лікування на території Республіки Польща;
- має підтвердження знання польської мови.

Цей дозвіл надається на невизначений термін.

Увага: необхідний 5-річний термін перебування на території Польщі включає загальний період легального перебування на території Європейського Союзу, якщо іноземець легально і безперервно перебував на цій території не менше 5 років на підставі дозволу на проживання, виданого державою-членом Європейського Союзу з приміткою "Блакитна карта ЄС", у тому числі в Польщі - принаймні на 2 роки безпосередньо перед поданням заяви на отримання дозволу на проживання довготермінового резидента ЄС на підставі дозволу на тимчасове проживання з метою виконання роботи за професією, що вимагає високої кваліфікації.

Важливо: іноземці, які перебувають в Польщі з метою навчання, не можуть подавати документи на отримання дозволу на проживання довготермінового резидента ЄС. Крім того, іноземці, які перебувають у Польщі у зв'язку з наміром здобути або продовжити освіту, не можуть подати заяву на отримання цього дозволу. П'ятирічний термін проживання, який є умовою отримання дозволу, включає половину періоду перебування на підставі візи, виданої з метою навчання, або на підставі дозволу на тимчасове проживання з метою навчання.

У випадку іноземців, які мають **статус біженця**, зараховується половина періоду перебування на території Польщі в ході процедури надання статусу біженця або весь період перебування на території Польщі під час процедури надання статусу біженця, якщо такий період **перевищує 18 місяців**.

Період перебування іноземця вважається безперервним, якщо жодна з перерв у ньому:

- **не перевищувала 6 місяців**, а всі перерви не перевищували загалом 10 місяців у разі перебування на території Польщі;
- **не перевищувала 12 місяців**, а всі перерви не перевищували загалом 18 місяців у випадку іноземця, який має дозвіл на тимчасове проживання на території іншої держави-члена Європейського Союзу для роботи за професією, що вимагає високої кваліфікації.

Період перебування, необхідний для отримання дозволу, не переривається періодами відсутності в Польщі через:

- виконання іноземцем професійних обов'язків або виконання роботи за межами території Польщі на підставі угоди, укладеної з роботодавцем, місце розташування якого знаходиться на території Польщі, або
- супровід іноземця, зазначеного в пункті 1, його дружиною або неповнолітньою дитиною, або
- особливу особисту ситуацію, що вимагає перебування іноземця за межами території Польщі, яка тривала не більше

6 місяців, або

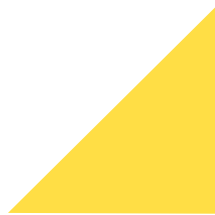
- виїзд з території Польщі з метою проходження практики або участі у заняттях, запланованих в ході навчання в польському університеті

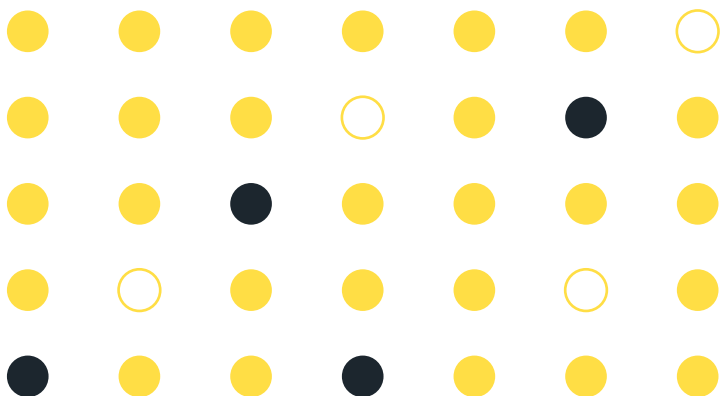
Іноземець подає заяву особисто не пізніше останнього дня свого легального перебування на території Польщі до воєводи, уповноваженого за місцем перебування іноземця.

Увага: якщо мова йде про неповнолітнього іноземця, заява про надання дозволу на проживання довготермінового резидента ЄС подається батьками або опікунами, призначеними судом, або одним із батьків або одним із опікунів, призначених судом. Під час подання заяви про надання дозволу на проживання довготермінового резидента ЄС іноземцеві, який є неповнолітнім та якому до дати подання заяви виповнилося 6 років, необхідна його присутність.

Оплата:

- **640 злотих** - державний збір,
- **50 злотих** - оплата за видачу карти,
- **25 злотих** - неповнолітній іноземець, який до дати подання заяви про надання дозволу на проживання довготермінового резидента ЄС не досяг 16-річного віку, має право на знижку у зборі за видачу картки у розмірі.

Необхідні документи:

- заява на отримання дозволу на проживання довготермінового резидента ЄС, заповнена відповідно до інструкцій;
- чотири актуальні фотографії 3,5 x 4,5см;
- ксерокопія дійсного проїзного документа (пред'явлення оригіналу для ознайомлення);
- документи, що підтверджують відповідність умовам надання дозволу;
- документи, що підтверджують обставини, зазначені у заяві.

Увага: відсутність будь-якого з перерахованих вище документів призведе до виклику іноземця для їх доповнення протягом **не менш ніж 7 днів** з моменту отримання виклику, під загрозою залишення заяви без розгляду.

Процедура надання іноземцю дозволу на проживання довготермінового резидента ЄС повинна бути завершена **не пізніше ніж протягом 3 місяців** з дати її ініціювання.

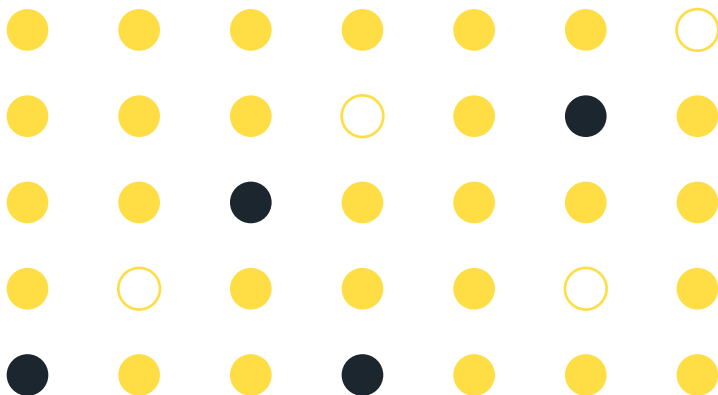
Іноземцеві, який отримав дозвіл на проживання довготермінового резидента ЄС у Польщі, видається карта перебування. Протягом терміну дії карта проживання підтверджує особу іноземця під час його перебування на території Польщі та дає йому право разом з проїзним документом здійснювати багаторазові перетини кордону без необхідності отримання візи.

Перша карта проживання видається воєводою, який надав іноземцю дозвіл на проживання довготермінового резидента ЄС **на термін протягом 5 років з дати її видачі**. До закінчення терміну дії необхідно отримати іншу карту проживання.

Право на виконання роботи

Іноземець, який має дозвіл на проживання довготермінового резидента ЄС, **має право працювати в Польщі без необхідності отримання дозволу на роботу**.

Карта проживання, видана у зв'язку з наданням іноземцю дозволу на проживання довготермінового резидента ЄС, включає анотацію **„доступ до ринку праці“**.

ЗМІСТ

ВСТУП	2
1. Перебування в рамках безвізового руху	4
2. Перебування на підставі візи	5
3. Подання документів на дозвіл на проживання	8
4. Дозвіл на тимчасове проживання (картка тимчасового проживання)	9
5. Дозвіл на постійне проживання (карта постійного проживання)	12
6. Дозвіл на проживання довготермінового резидента ЄС (картка резидента ЄС)	17

WRO

MIGRANT

Пункти Інформації та Активності для мігрантів та мігранток
Консультації 4-ма мовами: EN, UA, RU, PL

Адреси пунктів:

Вроцлавський центр соціального розвитку (Stare Miasto)

pl. Dominikański 6

Пн-Пт 9:00 - 16:30

Тарногайський центр активності CAT (Tarnogaj)

ul. Gazowa 22

Чт 16:00 - 19:00

FAMA Бібліотечно-культурний центр (Psie Pole)

ul. Bolesława Krzywoustego 286

Пт 16:00 - 19:00

Контакт: wromigrant@wcrs.wroclaw.pl,

tel. +48 71 77 24 950, +48 735 969 992,

+48 538 579 521, +48 538 579 555

Messenger: m.me/wromigrant

Увага! Пункти інформації WroMigrant Stare Miasto, Tarnogaj і Psie Pole не доступні для особистих візит та консультацій. До нас можна звернутися через телефон, електронну пошту або месенджер від понеділка до п'ятниці в годинах 9:00-16:30.

**Підтримуємо
мігрантів
по всій
Нижній Сілезії**

Wyłączna odpowiedzialność za wyrażone opinie spoczywa na autorze i Komisja Europejska oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ponoszą odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.